పాఠశాల పేరు: ____________________________________

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం – I (SA-I) 2026–27

తొమ్మిదవ తరగతి — తెలుగు (ప్రథమ భాష)

తెలుగు మాధ్యమం & ఆంగ్ల మాధ్యమం (ఉమ్మడి)

నమూనా ప్రశ్నాపత్రం — సెట్ A

సమయం: 3 గంటలు **గరిష్ఠ మార్కులు:** 80

విద్యార్థి పేరు: ______________________________ రోల్ నం.: ____________

సిలబస్: పాఠాలు 1–7: ధర్మార్జునులు, నేనెరిగిన బూర్గుల, వలసకూలి, రంగాచార్యతో ముఖాముఖి, శతక మధురిమ, దీక్షకు సిద్ధంకండి, చెలిమి; సంబంధిత భాషాంశాలు

సూచనలు:

1. ఈ ప్రశ్నాపత్రంలో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి. పార్ట్ – A (60 మార్కులు) కు మొదటి 2 గంటల 30 నిమిషాలలో జవాబు పత్రంలో సమాధానాలు రాయాలి.
2. పార్ట్ – B (భాషాంశాలు, 20 మార్కులు) కు చివరి 30 నిమిషాలలో ప్రశ్నాపత్రంపైనే జవాబులు రాయాలి.
3. ప్రశ్నల సంఖ్యను సరిగా వేసి, స్పష్టమైన దస్తూరీతో జవాబులు రాయండి.

పార్ట్ – A

సమయం: 2 గంటల 30 నిమిషాలు మార్కులు: 60

I. అవగాహన – ప్రతిస్పందన (20 మార్కులు)

కింది పద్యాన్ని చదివి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. (5 × 1 = 5)

తన కోపమె తన శత్రువు

తన శాంతమె తనకు రక్ష దయ చుట్టంబౌ

తన సంతోషమె స్వర్గము

తన దుఃఖమె నరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ

1. మనిషికి శత్రువు ఏది?
2. మనిషిని రక్షించేది ఏది?
3. దయ మనకు ఏమవుతుంది?
4. స్వర్గం, నరకం దేనితో పోల్చబడ్డాయి?
5. ఈ పద్యం ఏ శతకంలోనిది?

కింది గద్యాన్ని చదివి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. (5 × 1 = 5)

కుంరం భీం ఆదిలాబాదు అడవుల్లో 1901లో ఒక గోండు కుటుంబంలో జన్మించాడు. అడవిపై ఆధారపడి బతికే గిరిజనులను అటవీ అధికారులు, శిస్తు వసూలు చేసేవారు వేధించడం అతను చిన్నప్పటి నుండే చూశాడు. గిరిజనులు సాగుచేసుకొనే భూమిపై, అడవిపై, నీటిపై

వారికే హక్కు ఉండాలని అతను నమ్మాడు. 'జల్ – జంగల్ – జమీన్' అనే నినాదంతో గోండులను సంఘటితం చేసి నిజాం పాలనకు వ్యతిరేకంగా పోరాడాడు. 1940లో జోడేఘాట్ వద్ద జరిగిన పోరాటంలో అతను వీరమరణం పొందాడు. నేటికీ గోండులు ఆయనను తమ వీరునిగా స్మరించుకుంటారు.

6. కుంరం భీం ఏ సంవత్సరంలో జన్మించాడు?

7. గిరిజనులను ఎవరు వేధించేవారు?

8. కుంరం భీం ఇచ్చిన నినాదం ఏమిటి?

9. అతను ఎవరి పాలనకు వ్యతిరేకంగా పోరాడాడు?

10. కుంరం భీం ఎక్కడ వీరమరణం పొందాడు?

కింది ప్రశ్నలలో ఏవైనా రెండింటికి 5–6 వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి. (2 × 5 = 10)

11. ఏవైనా రెండింటికి జవాబులు రాయండి:

(a) 'ధర్మార్జునులు' పాఠం ఆధారంగా ధర్మరాజు పాలనా విధానాన్ని వివరించండి.

(b) 'నేనెరిగిన బూర్గుల' పాఠం ఆధారంగా బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి వ్యక్తిత్వాన్ని వివరించండి.

(c) 'వలసకూలీ' పాఠం ఆధారంగా పాలమూరు ప్రజలు వలస వెళ్ళడానికి గల కారణాలను రాయండి.

II. వ్యక్తీకరణ – సృజనాత్మకత (40 మార్కులు)

ప్రతి ప్రశ్నలో (a) లేదా (b) లో ఒకదానికి జవాబు రాయండి. (4 × 10 = 40)

12. (a) 'ధర్మార్జునులు' పాఠ్యభాగ కవి చేమకూర వేంకటకవి గురించి రాసి, పాఠం ఆధారంగా అర్జునుని గుణగణాలను వివరించండి.

లేదా

(b) పి.వి. నరసింహారావు గారికి, బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారికి మధ్య ఉన్న అనుబంధాన్ని పాఠం ఆధారంగా వివరించండి.

13. (a) "వలసలు – కారణాలు, పరిష్కారాలు" అనే అంశంపై వ్యాసం రాయండి.

లేదా

(b) "స్నేహం – దాని గొప్పతనం" అనే అంశంపై వ్యాసం రాయండి.

14. (a) మీ పాఠశాలలో జరిగిన స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకలను వర్ణిస్తూ మీ మిత్రునికి లేఖ రాయండి.

లేదా

(b) "బాలకార్మిక వ్యవస్థను నిర్మూలిద్దాం" అనే అంశంపై ఒక కరపత్రం తయారు చేయండి.

15. (a) 'రంగాచార్యతో ముఖాముఖి' పాఠం స్ఫూర్తితో మీ ఊరిలోని ఒక పెద్దవారిని ఇంటర్వ్యూ చేయడానికి పది ప్రశ్నలతో ప్రశ్నావళి తయారు చేయండి.

లేదా

(b) "అన్నదమ్ముల అనుబంధం" అనే అంశంపై ఒక చిన్న కవిత (కనీసం 10 పంక్తులు) రాయండి.

పార్ట్ – B: భాషాంశాలు

సమయం: 30 నిమిషాలు   మార్కులు: 20

I. పదజాలం

సరైన జవాబును ఎంచుకొని, దాని అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. (10 × 1 = 10)

1. 'యశస్సు' అనే పదానికి అర్థం [ ]
   (A) కీర్తి (B) ధనం (C) బలం (D) విద్య

2. 'నింగి' అనే పదానికి అర్థం [ ]
   (A) నేల (B) ఆకాశం (C) నీరు (D) గాలి

3. 'భూమి' అనే పదానికి పర్యాయపదాలు [ ]
   (A) ధరణి, పుడమి (B) గగనం, అంబరం
   (C) జలం, నీరు (D) అగ్ని, అనలం

4. 'రాజు' అనే పదానికి పర్యాయపదాలు [ ]
   (A) నృపుడు, భూపాలుడు (B) మిత్రుడు, సఖుడు
   (C) గురువు, ఆచార్యుడు (D) సేవకుడు, భటుడు

5. 'వర్ణం' అనే పదానికి నానార్థాలు [ ]
   (A) రంగు, అక్షరం, జాతి (B) నీరు, పాలు, తేనె
   (C) కొండ, చెట్టు, రాయి (D) రాజు, మంత్రి, సేనాని

6. 'రాత్రి' అనే పదానికి వికృతి [ ]
   (A) రేయి (B) రాతి (C) రాత (D) రత్రి

7. 'ఆజ్ఞ' అనే పదానికి వికృతి [ ]
   (A) ఆన (B) అజ్జ (C) ఆగ్న (D) అన్న

8. 'నీరజం' అనే పదానికి వ్యుత్పత్తి అర్థం [ ]
   (A) నీటిలో పుట్టినది (పద్మం) (B) నేలపై పాకేది (పాము)
   (C) ఆకాశంలో ఎగిరేది (పక్షి) (D) చెట్టుపై పుట్టినది (పండు)

9. 'చెవిలో జోరీగ' అనే జాతీయానికి అర్థం [ ]
   (A) పదేపదే సతాయించడం (B) మంచి మాట చెప్పడం
   (C) పాట పాడడం (D) రహస్యం చెప్పడం

10. 'కృషితో నాస్తి _______' – సామెతను పూరించండి [ ]
    (A) దుర్భిక్షం (B) దారిద్ర్యం (C) సంపద (D) విజయం

II. వ్యాకరణం

సరైన జవాబును ఎంచుకొని, దాని అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. (10 × 1 = 10)

11. 'విద్యాలయం' – ఇది ఏ సంధి? [ ]
    (A) సవర్ణదీర్ఘ సంధి (B) గుణ సంధి

(C) వృద్ధి సంధి (D) యణాదేశ సంధి

12. 'మహోన్నతం' (మహా + ఉన్నతం) – ఇది ఏ సంధి? [ ]

(A) గుణ సంధి (B) సవర్ణదీర్ఘ సంధి

(C) యణాదేశ సంధి (D) అత్వ సంధి

13. 'ప్రత్యేకం' (ప్రతి + ఏకం) – ఇది ఏ సంధి? [ ]

(A) యణాదేశ సంధి (B) గుణ సంధి

(C) వృద్ధి సంధి (D) ఇత్వ సంధి

14. 'మాయమ్మ' (మా + అమ్మ) – ఇది ఏ సంధి? [ ]

(A) యడాగమ సంధి (B) అత్వ సంధి

(C) ఉత్వ సంధి (D) గసడదవాదేశ సంధి

15. 'సీతారాములు' – ఇది ఏ సమాసం? [ ]

(A) ద్వంద్వ సమాసం (B) ద్విగు సమాసం

(C) బహువ్రీహి సమాసం (D) కర్మధారయ సమాసం

16. 'పంచపాండవులు' – ఇది ఏ సమాసం? [ ]

(A) ద్విగు సమాసం (B) ద్వంద్వ సమాసం

(C) తత్పురుష సమాసం (D) బహువ్రీహి సమాసం

17. 'మంచిమాట' – ఇది ఏ సమాసం? [ ]

(A) విశేషణ పూర్వపద కర్మధారయం (B) షష్ఠీ తత్పురుష

(C) ద్విగు (D) ద్వంద్వ

18. "ఆ భవనాలు ఆకాశాన్ని తాకుతున్నాయి" – ఇందులోని అలంకారం [ ]

(A) అతిశయోక్తి (B) ఉపమా (C) రూపకం (D) ఉత్ప్రేక్ష

19. 'U U I' – ఇది ఏ గణం? [ ]

(A) త గణం (B) య గణం (C) మ గణం (D) ర గణం

20. "దయచేసి నాకు సహాయం చేయండి" – ఇది ఏ రకమైన వాక్యం? [ ]

(A) ప్రార్థనార్థక వాక్యం (B) అనుమత్యర్థక వాక్యం

(C) నిషేధార్థక వాక్యం (D) ప్రశ్నార్థక వాక్యం

* * *